

چگونگی و عوامل اختلاف مراتب معرفتی اصحاب امامان شیعه

علی آقانوری

دانشیار گروه تاریخ ادیان و مذاهب، دانشگاه ادیان و مذاهب، قم، ایران

حسین حمزه

دانشجوی کارشناسی ارشد، دانشگاه ادیان و مذاهب، قم، ایران

چکیده

گنجینه ی بی بدیل سخنان و فرامین امامان شیعه علیهم السلام به واسطه ی نقل ها و کتابت اصحاب و یاران آن حضرات به دست ما رسیده است ، یارانی که با مراتب گوناگون و مختلف خود تا پای جان برای انتقال این گوهر گران بها ارزش قایل بودند ، آنچه که در این نوشتار به صورت سوال اصلی مطرح شده است ، این می باشد که آیا میان اصحاب و یاران امامان شیعه تفاوتی وجود داشته است یا خیر؟ و اگر این تفاوت وجود داشته ، منشا و ریشه های این اختلاف در چه چیز بوده است ؟ در این مقاله گفته شده به دلیل نقلی و عقلی میان اصحاب امامان اختلاف مراتب و تفاوت های در ادراک معارف والو بالا وجود داشته است و این نوع اختلاف امری عادی و متداول بشمار می آمده است ، اصطلاحات مختلف رجالی ، وجود احادیثی بر تفضیل یک صحابی بر دیگر اصحاب و در نهایت حکم عقل مبنی بر مختلف بودن ظرفیت ها و استعدادها همگی دلیلی بر این گفتار بشمار آمده است . هدف مهمی که ما در این نوشتار آن را دنبال کرده ایم این است که دریابیم که نوع احادیث نقل شده توسط راویان و ناقلان اخبار با نوع ظرفیت های آنان و استعدادهای خدادادی نهادینه شده در آنها همخوانی دارد و اساسا نوع روایتی که یک راوی از امام معصوم نقل می نماید و جوابی که ان امام به ان راوی می دهد همگی در حیطه همین ظرفیتها خلاصه می گردد، لذا این نوشتار با اتکا بر پژوهشها و تحلیل های حدیثی و تاریخی شکل گرفته است.

کلید واژه : امامان ، اصحاب ، معرفت، شیعه